

گرفتن مایع مغزی نخاعی

مرکز آموزشی درمانی آیت اله کاشانی شهرکرد

آدرس: شهرکرد - خیابان پرستار 9-038-32264825

Kashanihp.skums.ac.ir

واحد آموزش به بیمار 1403

کد: PE/IN -KH-01-28

بازنگری 1404

بعد از انجام ال پی :

ناراحتی و درد در محل تزریق و احیانا سردرد، وجود خواهد داشت که با چند ساعت استراحت برطرف می شود.

پانسمان محل را هم بعد از ۲۴ ساعت می توان برداشت و اگر مشکلی وجود نداشت، می توان ۱-۲ روز بعد حمام کرد.

علائم خطر بعد از انجام ال پی :

در صورت سردرد شدید، خونریزی و ترشح از محل پانسمان، تب، اختلال هوشیاری، بی حسی در پاها پزشک و پرستار خود را مطلع کنید.

آیا مایعی که گرفته می شود، قابل جبران است؟

بله، هر فرد طبیعی در هر ساعت ۲۰ میلی لیتر مایع مغزی نخاعی تولید می کند و اگر این روش با رعایت تمام اصول انجام شود، بی خطر است.

عارضه شایع آن در بزرگسالان سردرد است ولی در بچه ها کمتر این عارضه مشاهده می شود.

چرا پزشکان اصرار دارند این روش تشخیصی زودتر انجام شود؟

برای هر نوزاد، شیرخوار یا فرد مشکوک به مننژیت، انجام “ال پی” بسیار ضروری است و باید فوراً انجام شود تا در صورت تشخیص مننژیت، به سرعت درمان آغاز شود.

اینکه می گویند این کار باعث فلج پاها می شود، درست است؟

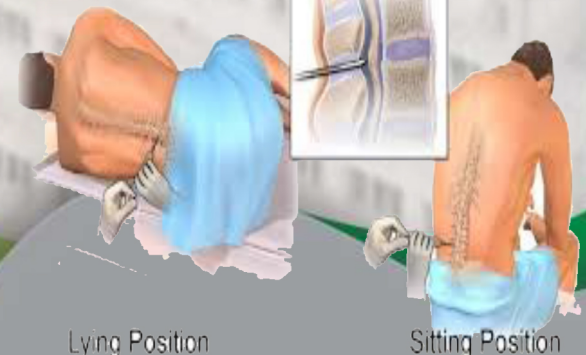
اگر این روش اصولی انجام شود، این عارضه بسیار نادر است.

مایع مغزی نخاعی چیست؟

در داخل فضاهاى مغزى و ما بین فضاهاى پرده‌هاى مغز، مایعى قرار دارد که مایع مغزى نخاعى نام دارد. این مایع شباهت زیادى به آب دارد، اما محتوى مقادیرى پروتئین، قند و برخى ترکیبات دیگر است. مهم‌ترین وظیفه این مایع، حفاظت از مغز نخاع در مقابل ضربه است.

در حقیقت این مایع با شناور کردن مغز و نخاع در خود، سلامت این ارگان‌هاى حیاتی را تضمین می‌کند. در مواردی که پزشک مشکوک به عفونت پرده هاى مغز (مننژیت) یا التهاب مغز مى شود و در برخى بیماری‌هاى التهابی، به گرفتن مایع مغزى نخاعى یا پونکسیون کمرى نیاز است.

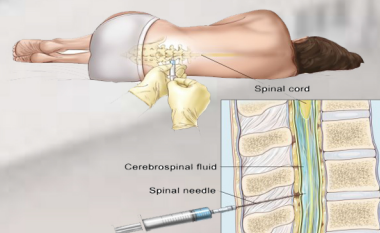
Lumbar Puncture

گرفتن مایع مغزى نخاعى LP چگونه انجام

میشود:

- « اگر شما داروبى مانند آسپیرین، رقیق کننده خون یا ضد لخته شدن خون مصرف مى کند به پزشک اطلاع دهید.
- « این داروها خطر خونریزى را زیاد مى کنند.
- « شما در وضعیت خوابیده به پهلو یا نشسته قرار داده میگیرید، گردن خم شده و پاها در شکم جمع مى شوند.
- « در نتیجه، پشت قوسى شبیه C پیدا مى کند.
- « در این روش باید تا حد امکان آرام و بی حرکت باشید.
- « در این وضعیت، پزشک ناحیه تحتانی پشت را تمیز مى کند. سپس سوزنى را بین مهره ها در قسمت پایین پشت، زیر جایی که نخاع تمام مى شود، وارد مى کند.
- « سوزن از پوست و بافت هاى اطراف نخاع گذشته و به فضایی که با مایع نخاع پر شده است مى رسد.
- « بعد از گرفتن چند قطره از این مایع، سوزن خارج و محل پانسمان خواهد شد.
- « پس از پایان کار، ممکن است نیاز باشد نیم ساعت یا بیش تر دراز بکشید.

عوارض گرفتن مایع مغزى نخاعى چیست؟

ممکن است پس از گرفتن مایع نخاع (LP) سردرد ایجاد شود.

دلیل این عارضه باز ماندن محل ورود سوزن است که می‌تواند سبب نشت مایع و سردرد شود.

در اغلب موارد، این سوراخ خود به خود بسته شده و سر درد در طى ۱-۲ روز بهبود مى یابد.

برای تسکین درد استفاده از استامینوفن و دراز کشیدن مؤثر است.

مشکلات نادر پس از گرفتن مایع و آب نخاع عبارتند از:

- « عفونت (تب و تهوع استفراغ و ...)
- « خونریزى
- « عارضه بسیار نادر فتق مغزى در بیمارانى که مشکل مغزى دارند
- « درد یا بی‌حسى در پشت یا ساق پاها
- « مدتی پس از انجام این روش ممکن است تومور غیر طبیعى روی مهره ایجاد شود.